

उपजीव् 1 P. 1 To live upon, subsist by, derive livelihood from, be supported by; उपजीव्यमानपादच्छायः K. 5; कां वृत्तिमार्यं उपजीवति Mk. 2; संवाहकस्य वृत्तिम् *ibid.*; शेषास्तमुपजीवयुयैव पितरं तथा Ms. 9. 105; Y. 2. 301. -2 To live under, be dependent on, serve; अम्भसामुपचयाय उपजीवति स्म Śi. 9. 32. -3 To make use of, derive materials (for writing from); तदेतद्भारतं नाम कविभिस्तुपजीव्यते Mb. -4 To practise; ते (ब्राह्मणाः) सम्यगुपजीवेयुः षट्-कर्माणि यथाक्रमम् Ms. 10. 74. -*Caus.* To use, to make the most of; Ks.

उपजीव a. Ved. Living on &c. -वा Subsistence; T. Br. 1. 5. 6. 4.

उपजीवक, -विन् a. 1 Living upon, subsisting by (instr. or in comp.); जातिमात्रोपजीविनाम् Ms. 12. 114, 8. 20, नानापण्योपजीविनाम् 9. 257; यूतोपजीव्यस्मि Mk. 2. -2 Living under, depending upon, subject to, a dependant, servant (*m.*); भीमकान्तैर्नृपगुणैः स बभूवोपजीविनाम् R. 1. 16; अस्मद् K. 61. -कम् Means of subsistence, profession.

उपजीवनम्, -जीविका 1 Living. -2 Subsistence, livelihood; निन्दिताथोपजीवनम् Y. 3. 236; क्षत्रियस्यैतदेवाहुर्धर्मं कृष्णोपजीवनम् Mb. -3 A means of living, such as property; किञ्चिद्द्रव्योपजीवनम् Ms. 9. 207.

उपजीव्य *pot. p.* 1 Affording a livelihood; उपजीव्यद्रुमाः Y. 2. 227. -2 Giving patronage, patronizing (as a king &c.). -3 (*fig.*) Supplying materials for writing, that from which one derives his materials; सर्वेषां कविमुख्यानामुपजीव्यो भविष्यति Mb. -व्यः 1 A patron. -2 A source or authority (from which one derives his materials); इत्यल्मुपजीव्यानां मान्यानां व्याख्यानेषु कटाक्षनिक्षेपेण S. D. 2. -व्यम् A means of subsistence, अन्तपालाश्च यास्यन्ति सदारो यत्र राघवः । सहोपजीव्यं राष्ट्रं च पुरं च सपरिच्छदम् Rām. 2. 37. 26.

उपजुष्ट a. 1 Approached, received with courtesy; इत्याचारादसि यदि मया प्रश्रयेणोपजुष्टः Mv. 3. 26. -2 Frequented, resorted to; Mv. 4.

उपजोषः, -षणम् 1 Affection. -2 Enjoyment; Bhāg. 5. 16. 18. -3 Frequenting, resorting to. -4 Desire. -षम् *ind.* 1 According to one's desire or pleasure; यथोपजोषं भुञ्जानो नातृप्यदजितेन्द्रियः Bhāg. 7. 4. 19. -2 Silently. Mb. 2.

उपज्ञा 9 Ā. 1 To ascertain; to know. -2 To invent, find out, hit upon. (उपज्ञातम् = विनोपदेशेन ज्ञातम्); न पापमुपजानते Av. 4. 36. 8. see उपज्ञा below.

उपज्ञा [उपज्ञायते इत्युपज्ञा कर्मण्यङ्] 1 Knowledge acquired by oneself and not handed down by tradition, invention, primitive or untaught knowledge; usually in comp. which is treated as a neuter noun (P. II. 4. 21); पाणिनेरुपज्ञा पाणिन्युपज्ञं ग्रन्थः Sk.; प्राचेतसोपज्ञं रामायणम् R. 15. 63. -2 Undertaking or commencing a thing not done

before; लोकेऽभूद्यदुपज्ञमेव विदुषां सौजन्यजन्यं यशः Malli. on Raghuvamśa.

उपज्ञात a. Invented.

उपज्मन् a. Ved. Striding or stepping upon, यं शूरस्तातो यमपामुपज्मन्यं विप्रासो वाजयन्ते स इन्द्रः Sv. 1. 4. 1. 5. 6.

उपज्योतिषम् A Compendium on astronomy.

उपज्वलित a. Lighted, inflamed; Śat. Br. 11. 8. 3. 7.

उपदौक *Caus.* 1 To present (as an offering), make a respectful offering; एकैकं पशुमुपदौक्यामः H. 2. -2 To carry out, accomplish.

उपदौकनम् A respectful offering or present, *Nazarānā*.

उपतटः The skirt or border; Me. 59 -टम् *ind.* Near the skirt.

उपतप् 1 P. 1 To make warm, heat; उपतप्तोदका नद्यः Rām.; Śi. 9. 65 (where it means to pain also). -2 To feel pain, become sick; आहिताग्निश्चेदुपतपत् Aśval. -3 To afflict, befall (as a sickness); sometimes used impersonally. -*pass.* 1 To be pained, become ill, be afflicted with; इत्यपूर्वेऽमुपतप्यतेऽस्माभिः Mv. 2; so दुःखेनोपतप्यते &c. -2 To be emaciated with penance, practise penance; उपतप्यामहे तपः Av. -*Caus.* 1 To kindle, ignite, burn; न नो गृहाणामुप तीतपासि Av. 6. 32. 1. -2 To torment, hurt, pain. -3 To offend, oppress. -4 To mortify the body by penance.

उपतपत् *m.* Interior heat, disease (Ved.). जरया वोपतपता वाणिमानं निगच्छति Bri. Up. 4. 3. 36.

उपतपन a. Paining, afflicting; वपुरिन्द्रियोपतपनेषु सततमसुखेषु पाण्डवः (स्थिरतां व्याप) Ki. 12. 3.

उपतप्त *p. p.* 1 Heated, parched; consumed. -2 Distressed, pained, tormented.

उपतप्त a. Burning, heating. *m.* 1 Morbid or extra-ordinary heat. -2 Any cause of heat, burning or inflammation. -3 A kind of disease.

उपतापः 1 Heat, warmth. -2 Trouble, distress' pain, sorrow; सर्वथा न केचन न स्पृशन्त्युपतापाः K. 135, 177; शरीरोपतापिनः Mal. 3. -3 Calamity, misfortune. -4 Sickness, disease, injury. -5 Haste, hurry.

उपतापक a. Heating, igniting.

उपतापनम् 1 Heating. -2 Distressing, tormenting.

उपतापिन a. 1 Heating, inflaming; causing pain. -2 Suffering heat or pain, being sick; गुर्वर्थं पितृमात्रर्थं स्वाभ्यायार्थ्युपतापिनः Ms. 11. 1; cf. also पुरुषं सोम्योपतापिनं ज्ञातयः पश्युपासते Ch. Up. 6. 15. 1.

उपतल्पः An upper story, a room on the top of a house. -2 A kind of wooden seat or stool.

उपतारक a. Overflowing (as water).